

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Arbetsdokument v.0.11

Mortelpoesi

Modul 1 – STEAM

Ett resultat från LISA – Lärande i STEM-aktiviteter. En förstudie finansierad av ESF-fonden.

Bakgrund - LISA (ESF-finansierad förstudie)

Förstudien syftar till att undersöka hur man kan stärka förskolepedagogers kompetens och självförtroende inom STEM. Utgångspunkten är att den nya STEM-strategin kan skapa viss osäkerhet inom teknik och naturvetenskap.

Genom att utveckla och testa skalbara moduler lägger LISA grunden för ett större genomförandeprojekt med fokus på jämställdhet, tillgänglighet och långsiktig kompetensförsörjning.

Syftet med modulen Mortelpoesi

Mortelpoesi är en prototyp inom LISA som kombinerar naturvetenskap, estetik och undersökande arbetssätt. Syftet är att ge pedagoger en praktisk ingång till STEM, med låg tröskel, där de själva får pröva, utforska och bygga förtrogenhet.

Genom erfarenhetsbaserat lärande stärks professionell trygghet, förebildlighet och förmågan att initiera öppna, inkluderande aktiviteter i barngrupp.

Upplägget av workshopen Mortelpoesi

Workshopen är uppbyggd i tre delar och syftar till att ge en kroppslig, sinnelig och erfarenhetsbaserad ingång till STEM. Genom morteln blir teknik konkret genom kraft, friktion, materialomvandling. Deltagarna arbetar även med det sinnliga: dofter, färgskiftningar, texturer. Naturvetenskap möter innerlighet och konstnärligt uttryck när växtfärgen övergår i konst och sedan poesi.

Första delen är praktisk och undersökande där deltagarna maler, observerar, experimenterar. Här uppstår kroppslig STEM: kunskap genom händer, näsa, blick och rörelse.

Del två är konstnärlig och skapande. Växtmaterial har malts, pigment frigjorts och förvandlats till färg. Deltagarna målar nu med växtfärgen och upplever hur naturvetenskapliga processer kan bli konstnärligt uttryck.

Del tre fångar helheten genom poesin. Ord skissas fram ur erfarenheten och blir en brygga mellan STEM och ARTS - det som tillsammans bildar STEAM. Här synliggörs insikter, samband och professionell identitet.

Upplägg av workshop 2h (exempel med klockslag)

KL 13.00-13.15 Inledning (syfte, mål, övning)

KL 13.15-13.30 Kort inspel om STEM + Arts

KL 13.30-14.00 Workshop med mortlar

KL 14.00-14.20 Fånga och skissa orden

KL 14.20-14.45 Måla poesi med växtfärg

KL 14.45-15.00 Reflektion och vernissage

STEAM

Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics

Regeringens STEM-strategi 2025

”Arbetet med barns läsutveckling samt att stärka kunskaperna inom matematik, naturvetenskap och teknik behöver börja redan i förskolan.”

[en-stem-strategi-for-sverige.pdf](#)

Emotionellt klipulver

I utbildningssammanhang så fungerar konsten som ett intellektuellt och emotionellt klipulver, som gör att vi förstår vår värld bättre.

När maskiner och algoritmer formar våra världsbilder måste vi ständigt sträva efter det mänskliga, det besjälade.

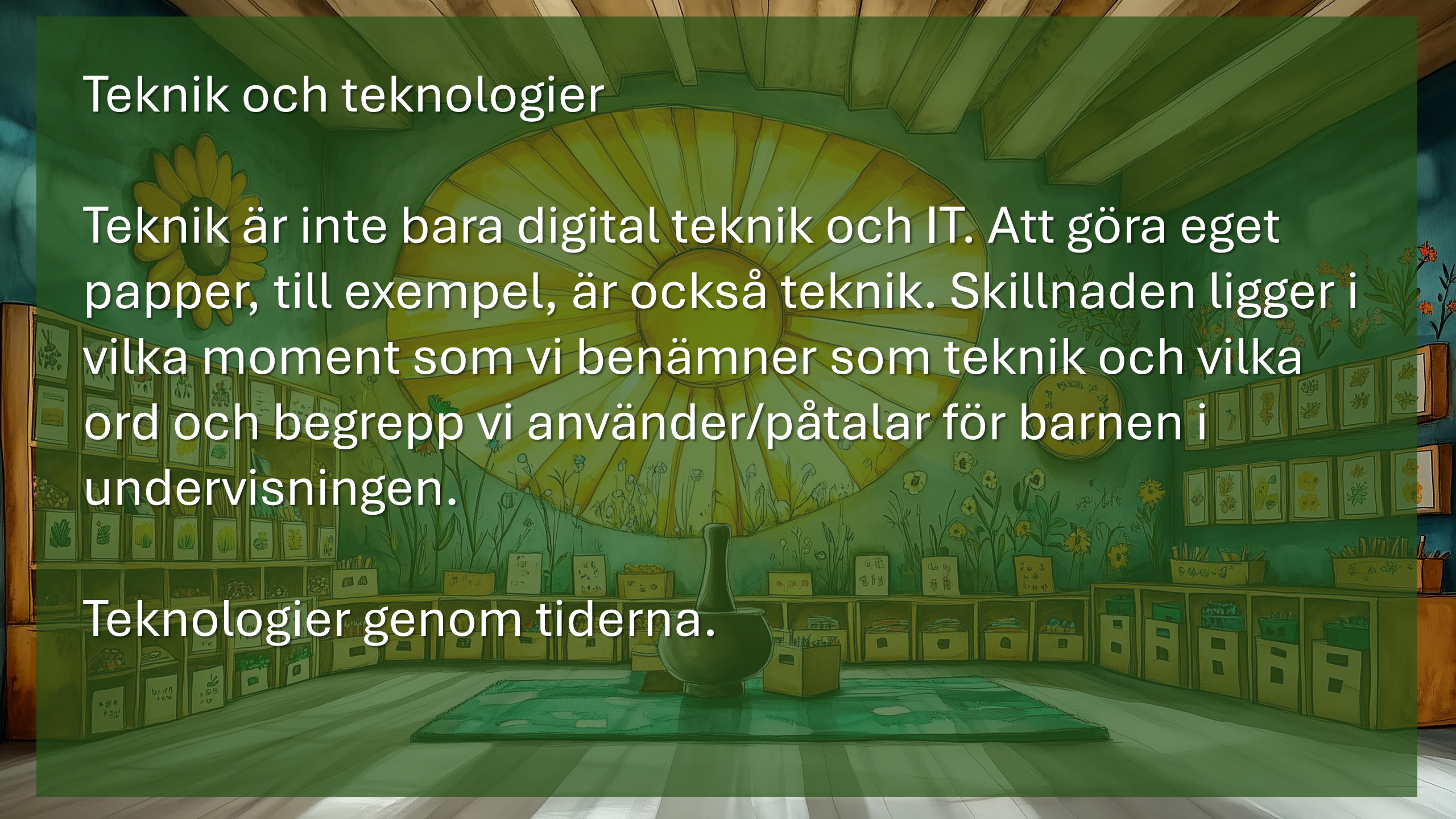
*Lars Strannegård, rektor Handelshögskolan
(Sommarprat 16 juli 2024)*

Teknik och teknologier

Teknik är inte bara digital teknik och IT. Att göra eget papper, till exempel, är också teknik. Skillnaden ligger i vilka moment som vi benämner som teknik och vilka ord och begrepp vi använder/påtarlar för barnen i undervisningen.

Teknologier genom tiderna.

Mortelpoesi

Del 1 - Morteln

Att mortla

Bygg en station
med mortel och
era kryddor/växter

Ni behöver inte ta
av allt material

Använd era sinnen

Spara allt material
på er station

Mortelpoesi

Del 2 - Fånga och skissa orden

En instruktion

Skriv ned tre ord på en post-it lapp kopplat till uppgiften och till STEAM:

VERB

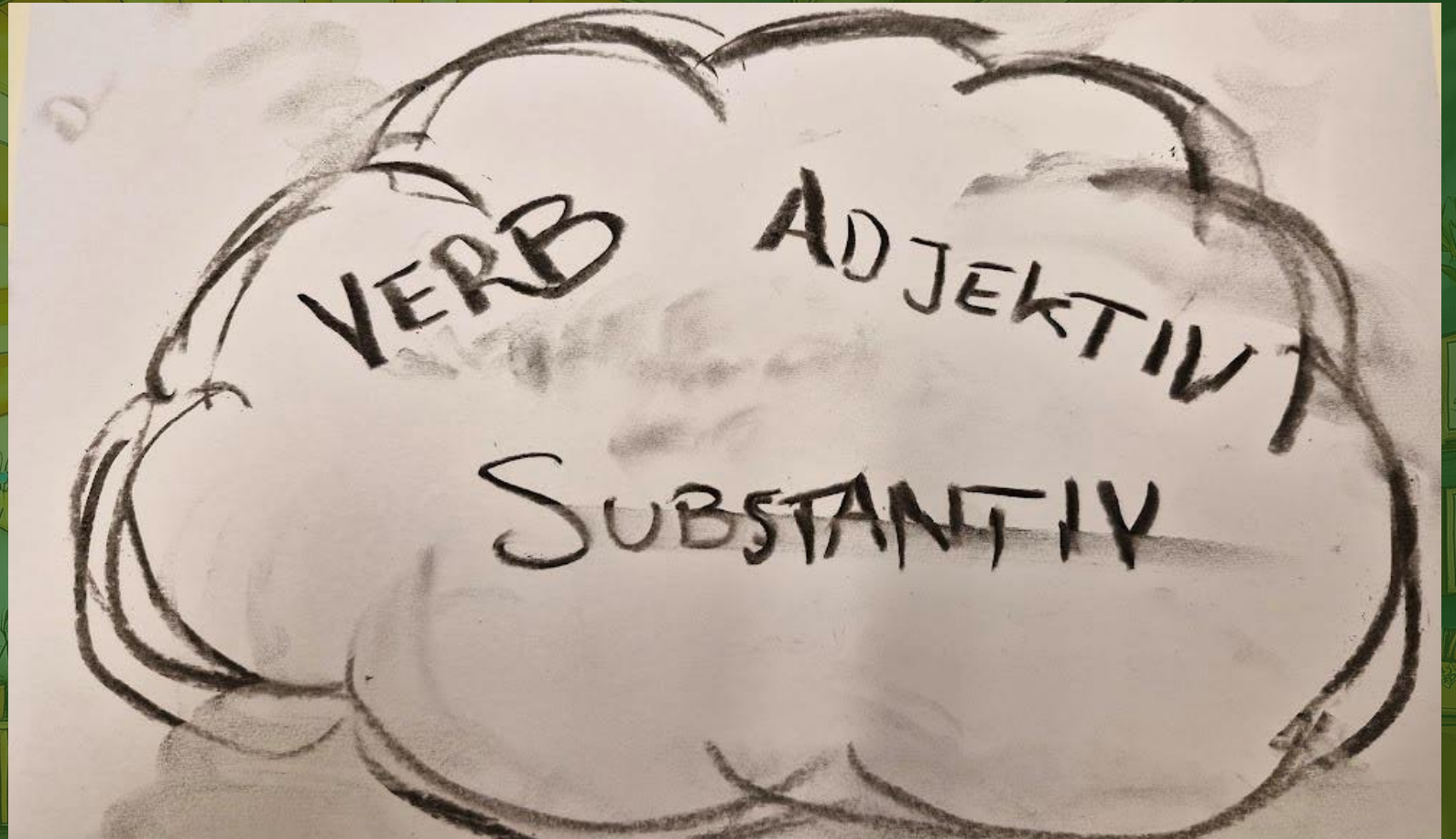
Verb är sånt som man kan göra känna, kramas, se och röra

ADJEKTIV

Adjektiven sen oss lär hurdana tingen är: glada, snälla, rara så som vi ska vara

SUBSTANTIV

Substantiv är namn på ting såsom apa, boll och ring

Mortelpoesi

Del 3 – Måla poesi med växtfärg

Konstverket

Använd det mortlade organiska materialet för att skapa konst på växtpapper.

Tillsätt vatten med hjälp av en pippett för att se vad som händer med växtpigmentet.

Laborera med färg, konsistens och textur för att skapa ert organiska konstverk. Väv in era ord!

<https://kvasarmakerspace.se/2020/05/05/varfor-ar-himlen-bla/>

Reflektion & Vernissage

Bloggpost av Eva Tuvhav Gullberg:

<https://kvasarmakerspace.se/2020/05/05/varfor-ar-himlen-bla/>

- Vad är färg?
- Varifrån kommer färgen?
- Varför finns det färg i naturen?

- Hur gör man olika färger?
- Vilken färg är du nu? När du vaknade imorse?